

Recenzija rukopisa Milana Popadića

Diskretni šum peščanika: Baština i njene nauke

Knjiga Milana Popadića naizgled se odnosi na *baštinu*, relativno usku temu, koja je tokom poslednjih decenija u svetu postala istovremeno važna i popularna i kojom se bave kako visokoobrazovani specijalisti, tako i „prosti puk“ u svojim identitetskim kreacijama. Međutim, ona je mnogo šira, jer je autoru baština poslužila kao fokus kroz koji se prelama naš odnos prema prošlosti (i njenim preteklim ostacima), vremenu i njegovom protoku, kao i nama samima, proširujući temu na ukupnu evropsku/zapadnu civilizaciju.

Tekst (124 strane kompjuterski obrađenog teksta) je organizovan u dva velika segmenta: *Svet koji stari* (poglavlja: *Muze, Muzej, Muzeografija*) i *Svet koji se širi* (poglavlja: *Muzeologija, Heritologija, Nauke o baštini*), razdvojena kratkim *Intermecom*, koji je tačka u vremenu kada se svet menja, odnosno kada zapadna/evropska kultura počinje i sebe i svet da vidi drugačijim očima, onim koje je donelo moderno doba. Ispred njih se nalazi *Uvod*, a na kraju *Zaključak* i spisak literature. Kako sam autor kaže, tekst je „oblikovan poput peščanog sata“ kao metafora „'opredmećenog', 'vidljivog vremena'“, jer je njegov cilj dvojak: „naukovati baštinu i baštiniti nauku“, te preporučuje da je i njen sadržaj „potrebno s vremena na vreme okrenuti naglavačke“.

Ako bismo ostali pri metafori sata, koja je u ovom slučaju savršeno primerena, čini mi se da se čitalac ove knjige često oseća kao da je sreo Belog Zeca i da je, krećući se tekstom, skrenuo u Zemlju čuda, u kojoj se konstantno prepliću filozofija, istorija nauke (i baštine), umetnost i popularna kultura, stvarajući veliku tapiseriju u kojoj su, baš kao i u baštini, objedinjene prošlost, sadašnjost i budućnost.

Sveukupno, ovo je hrabar i provokativan tekst, koji će nesumnjivo biti koristan profesionalcima koji se na različite načine bave baštinom (da pokušaju da misle van institucionalnih kutija), studentima, ali i širokoj publici, koja u aktuelnom prostor-vremenskom čvoru, opterećenom gledanjem u prošlost i kreiranjem identitetskih priča, flertuje sa baštinom, ne razumevajući njenu prirodu (koju stalno iznova re-konstruišemo u skladu sa aktuelnim naučnim paradigmama, ali i različitim diskursima), niti njen odnos prema ostalim segmentima društva i kulture. Kao i svaki valjan naučni tekst, on daje odgovore na postavljena pitanja, ali ti odgovori

niikako nisu konačni i, upravo stoga, otvaraju niz novih pitanja, za koja se nadam da će ih autor postaviti sebi (i svim čitaocima) u svojim narednim radovima.

Posebna vrednost ovog teksta je njegova izuzetna stilska doradenost, inače retka u akademskoj produkciji, koja čitaocu omogućuje da ga prati kao da je popularno ili umetnično štivo, a ne formalni naučni rad.

Zbog svih navedenih kvaliteta, izuzetno mi je zadovoljstvo mi je da rukopis Milana Popadića *Diskretni šum peščanika: Baština i njene nauke* svesrdno preporučim za štampu, u nadi da će on podstaći i druge autore da se više bave ovim važnim, a generalno zanemarenim temama.

S poštovanjem,

prof. dr Ljiljana Gavrilović
naučni savetnik, muzejski savetnik
u penziji